Dosarul nr. 21r-788/25 Judecătoria Căușeni (sediul Bender)
1-24129848-02-21r-22072025 Judecător Alexandru BOGDAN

D E C I Z I E
în numele Legii

21 ianuarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Eugeniu BEȘELEA
Judecătorii Natalia MĂMĂLIGĂ și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.12-Bender, comisar șef de justiție, Oleg SAINSUS împotriva Încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) nr. 21-330/2024 din 27 iunie 2025, prin care a fost respins demersul administrației Penitenciarului nr.12-Bender cu privire la cumularea pedepselor penale în privința condamnatului **ONICI Alexandr**.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 14.11.2024 până la 27.06.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 22.07.2025 până la 21.01.2026.
Procedura de notificare a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 14.11.2024, directorul Penitenciarului nr.12-Bender, Oleg SAINSUS, a înaintat în instanța de judecată un demers în privința condamnatului ONICI Alexandr conform căruia se solicită: - în temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, cumularea pedepsei de 10 ani stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru), din 08.11.2022 şi perioada rămasă neexecutată de 01 ani 08 luni 07 zile stabilită prin Încheierea Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016; - calcularea termenului de pedeapsă din data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău - 29.11.2023, cu includerea perioadei aflării în stare de arest preventiv şi de detenție de la 21.12.2016 până la 21.12.2017 şi din 21.12.2017 până la 29.11.2023.
2. *Prin Încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) nr. 21-330/2024 din 27 iunie 2025,* a fost respins demersul administrației Penitenciarului nr.12-Bender cu privire la cumularea pedepselor penale în privința condamnatului ONICI Alexandr, ca fiind neîntemeiat.

3. *Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Căuşeni (sediul Bender) nr. 21-330/2024 din 27 iunie 2025, a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.12-Bender, comisar şef de justiție, Oleg SAINSUS, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu trimitere spre rejudecare către aceeaşi instanță în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului, recurentul a invocat că prin Sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 16 decembrie 2008, în baza art.188 alin.(2), art.145 alin.(3) lit.f), h), art.79, art.84 alin.(1) Cod penal, lui ONICI Alexandr i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani 06 luni, ulterior Curtea de Apel Chișinău pe 05.10.2009 a admis apelul în partea încadrării juridice şi în partea stabilirii pedepsei, fiind casată sentința din 16.12.2008, şi în temeiul art.145 alin.(2) lit.b), i), j), art.188 alin.(2) lit.b), d), e), f), art.70, art.84 alin.(1) Cod penal, l-a condamnat la 12 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori. Pe 20 aprilie 2010 Curtea Supremă de Justiție a admis recursul ordinar, a casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 05.10.2009 şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Pe 29.09.2010 Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.145 alin.(2) lit.b), i), j), art.188 alin.(2) lit. b), d), e), f), art.70, art.79, art.84 alin.(1) Cod penal, l-a condamnat la 10 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar în termenul ispășirii pedepsei a fost inclus timpul aflării în stare de arest de la 14.06.2008 până la 29.09.2010.

Pe 21.06.2016 Judecătoria Taraclia în temeiul art.91 Cod penal, îl liberează condiționat pe deținutul ONICI Alexandr cu 01 ani 08 luni 07 zile înainte de termen.

Prin Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 26 noiembrie 2018, în baza art.190 alin.(5) Cod penal, lui ONICI Alexandr i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 ani cu executare în penitenciar de tip închis, termenul ispășirii pedepsei calculându-se din data de 26.1 1.2018, cu includerea timpului deținerii sub arest preventiv din data de 21.12.2017 până la 26.11.2018. Pe 25.09.2020 Curtea de Apel Chișinău a casat parțial Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 26.11.2018, în partea cheltuielile judiciare, în rest sentința a fost menținută fără modificări. Termenul de executare a pedepsei fiind calculat din 25.09.2020, cu includerea în termenul de executare a pedepsei timpul aflării sub arest din 21.12.2017 până la 25.09.2020. Pe 17.02.2021 Curtea Supremă de Justiție decide ca inadmisibile recursurile ordinare declarate împotriva Sentinței Judecătorie Chișinău, (sediul Centru) din 26.11.2018 şi deciziei Colegiului penal al Curții de Apel din 25.09.2020, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Conform adeverinței de eliberare AC 037983 ONICI Alexandr, a fost eliberat din Penitenciarul nr.1-Taraclia la data de 12.06.2023 ca urmare a executării pedepsei de 08 ani calculate începând cu data reținerii 21.12.2017 şi executate cu aplicarea mecanismului compensator de 922 zile.

Notează recurentul că în prezent deținutul ONICI Alexandr Vitalie, născut la ***** execută pedeapsa conform Sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru), din 08.11.2022, care în temeiul art.190 alin.(5), art.72 alin.(4), art.84 alin.(4) (prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin sentința din 26.11.2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru) stabilind pedeapsă definitivă de 10 ani, cu ispășirea în penitenciar de tip închis. Termenul pedepsei fiind calculat din 08.11.2022, cu includerea în termenul executării pedepsei perioadei

aflării în arest preventiv din 21.12.2017 până la 08.11.2022. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29.11.2023 se menține fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 08.11.2022. Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din data de 29.11.2023, cu includerea în termen a perioadei aflării acestuia în arest preventiv din 21.12.2017 până la 29.11.2023.Pe 29.05.2024 Judecătoria Chișinău, (sediul Ciocana), în temeiul art. 473/2-473/4 Cod de procedură penală, reduce termenul pedepsei cu 34 de zile.

Atrage atenția Colegiului Penal al Curții de Apel, că din dosarul personal (Forma 246-Revendicarea) anterior deținutul ONICI Alexandru a fost eliberat condiționat la data de 21.06.2016 din Penitenciarul nr.1-Taraclia în temeiul încheierii Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016, înainte de termen cu 01 ani 08 luni 07 zile, tot potrivit dosarului personal deținutul a fost ulterior reținut la data de 21.12.2016 și până în prezent fiind deținut în instituțiile penitenciare. Potrivit răspunsului la solicitării adresare Biroului de Probațiune Hâncești deținutului ONICI Alexandr, perioada de probațiune i-a fost calculată din 07.07.2016 cu sfârșitul termenului 14.03.2018, totodată fiind comunicată informația privind imposibilitatea de a prezenta careva dovezi privind executarea perioadei de 01 ani 08 luni 07 zile, pe motiv că dosarul personal a condamnatului a fost transmis în arhivă și după expirarea a 5 ani de zile a fost transmis spre nimicire. Instanța de fond a sentinței din 16.12.2008 a Judecătoriei Ștefan Vodă au expediat actele de condamnare a deținutului ONICI Al., fără a expedia vreo dovadă a executării perioadei rămase de 01 ani 08 luni 07 zile.

Totodată, din conținutul dosarului de arhivă anexat la dosarul personal Volumul I, condamnatul ONICI Alexandr a fost arestat la data de 21.12.2016, fiind bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal şi a fost eliberat potrivit adeverinței de eliberare AC039535 la data de 21.12.2017 din Penitenciarul nr.13-Chișinău în temeiul art.187 pct.12 Cod de procedură penală - expirarea termenului de arest.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 12-Bendedr și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1),(2)

Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.12-Bender, comisar șef de justiție, Oleg SAINSUS împotriva Încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) nr. 21-330/2024 din 27 iunie 2025, cu casarea integrală a Încheierii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: *4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, (1) *Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod procedură penală, „Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul*, *casând hotărârea, parțial sau integral*, şi ia una din următoarele soluții, *dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare".*

Conform art.450 Cod procedură penală, (1) Instanța de recurs, soluționând recursul, rezolvă și chestiunile complementare prevăzute în art.416, aplicându-le în mod corespunzător. (2) Când instanța de recurs remite cauza spre rejudecare conform art.449 pct.2) lit.c), ea se pronunță și asupra probelor ce urmează a fi administrate.

Potrivit art.451 Cod procedură penală, procedura de rejudecare și limitele acesteia se reglementează de prevederile art.436, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art.441 alin.(2) Cod procedură penală, "Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, înafara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs".

Reieșind din prevederile art.436 alin.(1), (2) Cod procedură penală, (1) *Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. (2) Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.*

7. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Art.1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură

Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

Conform art.469 Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 Cod penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 Cod penal); 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 Cod penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472/2 Cod penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 Cod penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 Cod penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 Cod penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 Cod penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; ***11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare****;* 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaţilor (art.101 Cod penal); 13/1) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.96/1 Cod penal); 14) liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10/1 Cod penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 Cod de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 Cod penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17/1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

Conform prevederilor art.470 alin.(1) Cod de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)-16) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa, iar potrivit dispozițiilor art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate de art. 69 alin.(1) pct.5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun.

Potrivit prevederilor art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, stabilește că chestiunile specificate art.469 alin.(1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. *Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.*

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art.266 alin.(3) Cod de executare.

Potrivit art.85 Cod penal, *(1) dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă nu poate depăși termenul de 30 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani – termenul de 20 de ani și în privința minorilor – termenul de 15 ani. (1/1) Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă, alta decât închisoarea, nu poate depăși 40000 de unități convenționale, 480 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, 20 de ani în cazul privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, 10 ani în cazul privării de dreptul de a conduce mijloace de transport și pe un termen nelimitat în cazul privării unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Cumularea pedepselor complementare în cazul unui cumul de sentințe se efectuează în condițiile art.84 alin.(2). (3) Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.*

8. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că prin Sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 16 decembrie 2008, în baza art.188 alin.(2), art.145 alin.(3) lit.f), h), art.79, art.84 alin.(1) Cod penal, lui ONICI Alexandr i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani 06 luni, ulterior Curtea de Apel Chișinău pe 05.10.2009 a admis apelul în partea încadrării juridice și în partea stabilirii pedepsei, fiind casată sentința din 16.12.2008, și în temeiul art.145 alin.(2) lit.b), i), j), art.188 alin.(2) lit.b), d), e), f), art.70,

art.84 alin.(1) Cod penal, l-a condamnat la 12 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori. Pe 20 aprilie 2010 Curtea Supremă de Justiție a admis recursul ordinar, a casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 05.10.2009 şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Pe 29.09.2010 Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.145 alin.(2) lit.b), i), j), art.188 alin.(2) lit.b), d), e), f), art.70, art.79, art.84 alin.(1) Cod penal, l-a condamnat la 10 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar în termenul ispășirii pedepsei a fost inclus timpul aflării în stare de arest de la 14.06.2008 până la 29.09.2010.

Potrivit Încheierii Judecătoriei Taraclia din 21 iunie 2016, în temeiul art.91 Cod penal, condamnatul ONICI Alexandr a fost liberat condiționat înainte de termen cu 01 ani 08 luni 07 zile.

Prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediu Centru) din 26 noiembrie 2018, ONICI Alexandr a fost condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, apelul avocatului a fost respins ca nefondat. Apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre. De la condamnați s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 2100 lei. În rest, sentința a fost menținută.

Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 februarie 2021, s-a decis inadmisibilitatea recursurilor declarate de apărare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui ONICI Alexandr, ca fiind vădit neîntemeiate.

Conform adeverinței de eliberare AC 037983 ONICI Alexandr, a fost eliberat din Penitenciarul nr.1-Taraclia la data de 12.06.2023 ca urmare a executării pedepsei de 08 ani calculate începând cu data reținerii 21.12.2017 şi executate cu aplicarea mecanismului compensator de 922 zile.

În prezent deținutul ONICI Alexandr execută pedeapsa conform Sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 08.11.2022, care în baza art.190 alin. (5), art.72 alin.(4), art.84 alin.(4) Cod penal (prin cumul parțial al pedepsei stabilită prin sentința din 26.11.2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru) stabilind pedeapsă definitivă de 10 ani, cu ispășirea în penitenciar de tip închis. Termenul pedepsei fiind calculat din 08.11.2022, cu includerea în termenul executării pedepsei perioadei aflării în arest preventiv din 21.12.2017 până la 08.11.2022.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29.11.2023 a fost menținută fără modificări Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru), din 08.11.2022. Termenul executării pedepsei se calculează din data de 29.11.2023, cu includerea în termen a perioadei aflării acestuia în arest preventiv din 21.12.2017 până la 29.11.2023.

Prin urmare din materialele cauzei se atestă că anterior deținutul ONICI Alexandru a fost eliberat condiționat la data de 21.06.2016 din Penitenciarul nr.1-Taraclia în temeiul Încheierii Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016, înainte de termen cu 01 ani 08 luni 07 zile, tot potrivit dosarului personal deținutul a fost ulterior reținut la data de 21.12.2016 şi până

în prezent fiind deținut în instituțiile penitenciare. Potrivit răspunsului la solicitării adresare Biroului de Probațiune Hâncești deținutului ONICI Alexandr, perioada de probațiune i-a fost calculată din 07.07.2016 cu sfârșitul termenului 14.03.2018, totodată fiind comunicată informația privind imposibilitatea de a prezenta careva dovezi privind executarea perioadei de 01 ani 08 luni 07 zile, pe motiv că dosarul personal a condamnatului a fost transmis în arhivă şi după expirarea a 5 ani de zile a fost transmis spre nimicire.

9. În consecință, din materialele cauzei, Colegiul penal constată că, ***la data de 14 noiembrie 2024, directorul Penitenciarului nr. 12–Bender, Oleg SAINSUS, a înaintat instanței de judecată un demers în privința condamnatului ONICI Alexandr, prin care a solicitat, în temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, cumularea pedepsei de 10 ani închisoare, stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08.11.2022, cu partea de pedeapsă rămasă neexecutată de 1 an, 8 luni și 7 zile, stabilită prin Încheierea Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016.***

Referitor la această solicitare, instanța de fond a concluzionat, în mod pripit, asupra netemeiniciei demersului, reținând că, la data adresării acestuia, condamnatul ar fi executat integral Încheierea Judecătoriei Taraclia din 21 iunie 2016, întrucât, potrivit răspunsului Biroului de Probațiune Hâncești din 16.03.2018, ONICI Alexandr a fost liberat condiționat înainte de termen în baza art.91 Cod penal, cu o perioadă rămasă neexecutată de 1 an, 8 luni și 7 zile, fiind ulterior exclus de la evidență ca urmare a expirării perioadei de probațiune.

Totodată, instanța de fond a apreciat că termenul de 1 an, 8 luni și 7 zile indicat în Încheierea Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016 ar fi expirat, fără însă a indica în mod concret actele judiciare prin care acest termen ar fi fost considerat executat și fără a verifica, sub acest aspect, materialele dosarului penal de bază.

Or, examinând materialele anexate la demersul directorului Penitenciarului nr. 12–Bender, Colegiul penal constată că prin Sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 16 decembrie 2008 lui ONICI Alexandr i-a fost stabilită o pedeapsă de 12 ani și 6 luni închisoare, ulterior modificată prin deciziile instanțelor de apel și de recurs, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29.09.2010 acesta a fost condamnat definitiv la 10 ani închisoare, cu includerea perioadei aflării în stare de arest din 14.06.2008 până la 29.09.2010.

Prin Încheierea Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016, în temeiul art.91 Cod penal, ONICI Alexandr a fost liberat condiționat înainte de termen, rămânând neexecutată o perioadă de 1 an, 8 luni și 7 zile.

De asemenea, Colegiul reține că, potrivit procesului-verbal de reținere din 21.12.2016, condamnatul ONICI Alexandr *****a fost reținut sub bănuiala comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, fapta fiind comisă în perioada mai 2015 – mai 2016, respectiv înainte de aplicarea prevederilor art.91 Cod penal.

Prin urmare, instanța de fond a ajuns în mod eronat la concluzia netemeiniciei demersului înaintat de directorul Penitenciarului nr. 12–Bender privind cumularea pedepsei de 10 ani închisoare stabilite prin sentința din 08.11.2022 cu partea de pedeapsă rămasă neexecutată de 1 an, 8 luni și 7 zile, fără a analiza în mod efectiv materialele dosarului și fără a aprecia corect incidența dispozițiilor art.91 alin.(8) lit.c) Cod penal, potrivit cărora,

dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat, condamnatul săvârşeşte cu intenţie o nouă infracţiune, instanţa de judecată stabileşte pedeapsa în condiţiile art.85 Cod penal. Aceleaşi reguli sunt aplicabile şi în cazul săvârşirii unei noi infracţiuni din imprudenţă, atunci când instanţa anulează liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen. Iar în acest context urma să constate că în termenul de pedeapsă neexecutat condamnatul ONICI Alexandr a fost bănuit de comiterea unei alte infracţiuni, pentru care ulterior a condamnat la o pedeapsa cu închisoare.

În aceste condiţii, instanţa de judecată era obligată să examineze aplicabilitatea dispoziţiilor art.91 alin.(8) lit.c) Cod penal, prin raportare la circumstanţele de fapt constatate în prezenta cauză, şi să stabilească dacă sunt sau nu incidente prevederile art.85 Cod penal, în situaţia în care, potrivit sentinţelor ulterioare de condamnare ale condamnatului, partea de pedeapsă rămasă neexecutată de 1 an, 8 luni şi 7 zile nu a fost cumulată, rămânând astfel, în mod efectiv, neexecutată.

În consecinţă, Colegiul penal constată că instanţa de fond a soluţionat cauza cu încălcarea normelor de drept material şi procesual, fără a examina în mod complet şi efectiv circumstanţele relevante ale cauzei şi fără a se pronunţa asupra incidenţei dispoziţiilor art.91 alin.(8) lit.c) şi art.85 Cod penal, deşi acestea erau determinante pentru soluţionarea demersului privind cumularea pedepselor.

Prin neanalizarea materialelor dosarului penal de bază, neclarificarea situaţiei juridice a părţii de pedeapsă rămasă neexecutate şi lipsa unei motivări corespunzătoare sub aspectul aplicabilităţii normelor legale incidente, instanţa de fond a ajuns la o soluţie prematură şi neîntemeiată, care nu permite verificarea legalităţii şi temeiniciei acesteia în calea de atac.

10. ***Referitor la solicitarea directorului Penitenciarului nr. 12–Bender, Oleg SAINSUS, privind calcularea termenului de pedeapsă din data pronunţării deciziei Curţii de Apel Chişinău din 29.11.2023, cu includerea perioadei aflării condamnatului ONICI Alexandr în stare de arest preventiv şi de detenţie în intervalele 21.12.2016 – 21.12.2017 şi 21.12.2017 – 29.11.2023,*** Colegiul penal constată caracterul prematur şi neîntemeiat al concluziei instanţei de fond, care s-a limitat la a indica, în mod formal, că o asemenea solicitare ar ţine de competenţa judecătorului de instrucţie.

Din materialele cauzei rezultă că administraţia Penitenciarului nr. 12–Bender a sesizat anterior judecătorul de instrucţie, prin demersul din 12.12.2024, solicitând calcularea termenului de pedeapsă din data pronunţării deciziei Curţii de Apel Chişinău din 29.11.2023, cu includerea perioadelor de arest preventiv şi detenţie menţionate. Prin Încheierea din 09 ianuarie 2025, judecătorul de instrucţie a declarat inadmisibil demersul, reţinând existenţa unor hotărâri judecătoreşti definitive în acest sens.

În motivarea respectivei încheieri, judecătorul de instrucţie a arătat că includerea perioadei aflării în stare de arest preventiv din 21.12.2016 până la 21.12.2017 ar fi fost deja soluţionată de instanţa care a pronunţat sentinţa, precum şi fiind corectată eroarea materială admisă în sentinţă prin Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 22.11.2022, iar atât această încheiere, cât şi Sentinţa Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 08.11.2022 au fost menţinute fără modificări prin Decizia Curţii de Apel Chişinău din 29.11.2023.

Totuşi, Colegiul penal consideră necesar a face referire expresă la Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 22.11.2022, invocată de judecătorul de instrucţie.

Prin această încheiere, instanța a corectat o eroare materială strecurată în dispozitivul sentinței din 08.11.2022, stabilind că, în temeiul art. 88 alin.(3) Cod penal, în termenul executării pedepsei se include perioada aflării în arest preventiv din 21.12.2017 până la 21.12.2017, formulare care evidențiază în mod vădit o inconsecvență logică și juridică, întrucât perioada indicată este lipsită de conținut temporal.

Din examinarea actelor judiciare relevante rezultă că ONICI Alexandr a fost reținut la data de 21.12.2016, fiind aplicată măsura preventivă a arestului preventiv pentru un termen inițial de 30 de zile, începând cu ora 10:55, măsură care a fost ulterior prelungită succesiv prin încheieri judecătorești până la data de 21.12.2017. Aceste circumstanțe demonstrează că perioada 21.12.2016 – 21.12.2017 constituie, în fapt, o perioadă de arest preventiv efectiv, care se impune a fi analizată sub aspectul includerii în termenul executării pedepsei.

În aceste condiții, Colegiul penal constată că demersul administrației Penitenciarului nr. 12–Bender a fost adresat inițial instanței competente, respectiv judecătorului de instrucție, care a dat o apreciere eronată materialelor cauzei, considerând, în mod nejustificat, că problema ar fi fost definitiv soluționată. Or, analiza actelor judiciare demonstrează existența unei contradicții evidente între acestea, care generează o incertitudine juridică asupra modului de calcul al termenului de pedeapsă.

Prin urmare, având în vedere că administrația penitenciarului a epuizat calea procedurală a sesizării judecătorului de instrucție, iar chestiunea calculării termenului de pedeapsă a rămas nesoluționată în mod efectiv, instanța de fond era obligată să examineze și acest aspect în cadrul demersului înaintat, cu atât mai mult cu cât acesta este intrinsec legat de soluționarea cererii privind cumularea pedepselor în temeiul art.85 Cod penal.

În aceste circumstanțe, omisiunea instanței de fond de a analiza și chestiunea calculării termenului de pedeapsă constituie o încălcare a obligației de examinare completă a cauzei, ceea ce impune casarea încheierii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare, pentru o soluționare unitară, coerentă și conformă prevederilor legale incidente.

11. Potrivit prevederilor art.7 Cod de procedură penală, *procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod.* Conform art.20 a Constituției Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile şi interesele acesteia au fost violate.*

În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza *Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06*, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii

motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (*c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că, art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61*). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (*Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*).

Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea şi în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-şi motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov şi alţii c. Rusiei (2007) §85*). Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de participanții la proces sunt importante pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns concret în hotărâre. Pe când abținerea instanței ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un şir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanților nu le-a fost acordată posibilitatea de a şti dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse, şi în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Astfel, reieșind din faptul că, circumstanțele nou stabilite nu pot fi examinate de către instanța de recurs, Colegiul penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Aceste încălcări, indicate mai sus, nu dau posibilitate instanței de recurs de a examina cazul dat fără a întoarce dosarul la o nouă examinare. La rejudecarea cauzei instanța de

fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În acest concurs de împrejurări, instanța de recurs consideră că nu se poate dispune posibilitatea examinării soluției hotărârii contestate, deoarece în lipsa indicării tuturor motivelor de fapt şi de drept care au format convingerea instanțelor, Colegiul penal nu are criterii de apreciere a temeiniciei sau netemeiniciei soluției pronunțate.

12. În acest context Colegiul penal reține prevederile art.469 Cod de procedură penală unde sunt enumerate toate chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei. Astfel, la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, dintre care: ***11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare***. Potrivit prevederilor art.470 alin.(1) Cod de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

Conform art.444 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Raportând circumstanțele de fapt constatate din materialele cauzei, la prevederile legii citate, Colegiul Penal conchide că Încheierea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din materialele cauzei rezultă că demersul directorului Penitenciarului nr. 12–Bender, Oleg SAINSUS, a fost examinat în mod superficial, fără cercetarea minuțioasă, sub toate aspectele, a circumstanțelor relevante ale cauzei, prin raportare la motivele invocate privind cumularea pedepsei de 10 ani închisoare**,** stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08.11.2022**,** cu partea de pedeapsă rămasă neexecutată de 1 an, 8 luni și 7 zile**,** stabilită prin Încheierea Judecătoriei Taraclia din 21.06.2016, precum și cu privire la calcularea termenului de pedeapsă din data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău din 29.11.2023, cu includerea perioadelor aflării condamnatului în stare de arest preventiv și de detenție în intervalele 21.12.2016 – 21.12.2017 și 21.12.2017 – 29.11.2023**.**

Instanța de fond nu a procedat la examinarea materialelor cauzei și a dosarului penal de bază**,** iar în cuprinsul încheierii atacate a făcut trimitere la anumite acte procedurale fără ca acestea să fi fost cercetate efectiv, individual și în ansamblul lor, în condițiile legii. Această modalitate de examinare denotă neanalizarea fondului cauzei**,** cu ignorarea aspectelor esențiale invocate în demers. Întrucât asemenea omisiuni țin de examinarea nemijlocită a probelor și de stabilirea situației de fapt**,** ele nu pot fi înlăturate în instanța de recurs, fiind necesară o nouă examinare completă a cauzei.

De asemenea, instanța de judecată era obligată să clarifice temeinicia solicitărilor formulate de administrația Penitenciarului nr. 12–Bender, în condițiile în care din materialele cauzei rezultă existența unor poziții contradictorii cu privire la soluțiile anterior adoptate asupra acestor solicitări. Într-o asemenea situație, revenea instanței obligația de a delimita cererile distincte formulate, de a stabili obiectul exact al controlului judiciar solicitat, precum și actele sau omisiunile supuse verificării, în vederea evitării pronunțării unei soluții premature ori lipsite de suport factual și juridic.

Prin omisiunea de a determina aceste elemente esențiale – respectiv obiectul cererii, actul contestat și conținutul real al solicitărilor – instanța de fond a încălcat exigențele de claritate, motivare și completitudine ale actului judecătoresc, indispensabile pentru asigurarea unui control judiciar efectiv. În consecință, asemenea deficiențe impun casarea încheierii atacate și trimiterea cauzei spre reexaminare, cu respectarea cerințelor legale menționate și cu efectuarea unei analize complete și coerente a tuturor aspectelor deduse judecății.

În aceste condiții, Colegiul penal apreciază că instanța de fond nu a efectuat o analiză completă și efectivă a probatoriului administrat în cauză și nu a motivat în mod corespunzător soluția emisă, ceea ce echivalează cu o nerezolvare a fondului cauzei. Instanța de recurs relevă că, cauza a fost examinată superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu motivele invocate de deținut. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanța ierarhic inferioară fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va admite recursurile declarate de directorul Penitenciarului nr.12-Bender, comisar șef de justiție, Oleg SAINSUS, împotriva Încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) nr. 21-330/2024 din 27 iunie 2025, cu casarea Încheierii integral, și va dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată.

13. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.2) lit.c), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.12-Bender, comisar șef de justiție, Oleg SAINSUS.

Se casează integral Încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) nr. 21-330/2024 din 27 iunie 2025, și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Natalia MĂMĂLIGĂ**

Vitalie BUDECI